

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	07 - 03 - 20 25 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	28-2/25 - 9
VEZA:	
EPA:	496 XXVIII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjednik Andrija Mandić

n/r

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim **Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju** ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 048/24 od 24.05.2024) radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

U Podgorici, 07.03.2025. godine.

Podnositeljka:

Jevrosima Pejović

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju

Član 1

Poslije člana 37 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 38

Izuzetno od člana 36 ovog zakona, pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad imaju osiguranice kod kojih je dijagnostikovana sekundarna dismenoreja.

Osiguranicama iz stava 1 ovog člana priznaje se pravo na menstrualno odsustvo u trajanju do dva dana mjesečno, kao posebno stanje privremene spriječenosti za rad.

Privremenu spriječenost za rad zbog sekundarne dismenoreje utvrđuje ljekar specijalista. Osiguranice su dužne da ljekarsko uvjerenje obnavljaju najkasnije do 31. decembra tekuće godine i dostave ga poslodavcu do 30. januara naredne godine.”

Vrši se prenumeracija članova.

Član 2

U članu 40 stavu 5 poslije riječi „licima oboljelim od multiple skleroze” dodaju se riječi: „ i sekundarne dismenoreje”.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI DONOŠENJA ZAKONA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ima za cilj adekvatno regulisanje dijagnostikovanih patoloških stanja sekundarne dismenoreje, čime se eliminišu sve vrste predrasuda na radnom mjestu i uspostavlja ravnoteža između zdravlja i profesionalnih obaveza žena.

Preloženim zakonskim rješenjem ženama sa sekundarnom dismenorejom priznaje se pravo na posebno stanje privremene spriječenosti za rad. Sekundarna dismenoreja podrazumijeva stanje praćeno bolnim simptomima uzrokovanim prethodno dijagnostikovanom ginekološkom patologijom. Posebnim stanjem privremene spriječenosti za rad će se smatrati bolovanje na kojem se može naći žena usljed sekundarne dismenoreje povezane sa patološkim stanjima poput endometrioze, mioma, upale jajnika, endometrijalnih polipa, policističnih jajnika ili simptomima kao što su dispareunija, disurija, neplodnost ili krvarenje obilnije od normalnog. Dijagnozu sekundarne dismenoreje utvrđuje ljekar specijalista, a osiguranice su dužne da ljekarsko uvjerenje obnavljaju najkasnije do 31. decembra tekuće godine i dostave ga poslodavcu do 30. januara naredne godine.

Uvođenje ove mjere ima i širi društveno-zdravstveni značaj, budući da redovni ginekološki pregledi, koji su ključni za ostvarivanje prava iz ovog Predloga zakona, omogućavaju pravovremeno prepoznavanje i liječenje ne samo sekundarne dismenoreje, već i drugih ozbiljnih ginekoloških oboljenja.

Posebno zabrinjavajući podaci ukazuju da rak grlića materice predstavlja jedan od vodećih uzroka obolijevanja i smrtnosti među ženama u Crnoj Gori, uprkos činjenici da je riječ o visoko preventabilnoj bolesti. Prema podacima Instituta za javno zdravlje, Crna Gora se nalazi na šestom mjestu u Evropi po smrtnosti od ovog maligniteta. Nedovoljna svijest o važnosti redovnih pregleda

i nizak obuhvat žena skrining programima dovode do kasnog otkrivanja bolesti. Tokom 2023. godine, Onkološkom konzilijumu Kliničkog centra Crne Gore prikazane su 93 novooboljele pacijentkinje, pri čemu je kod 61% njih bolest otkrivena u inoperabilnoj fazi, što značajno umanjuje šanse za uspješno liječenje.

Ovaj Predlog zakona može imati dodatni pozitivan efekat podstičajući veći broj žena na redovne ginekološke preglede, čime se ne samo poboljšava tretman sekundarne dismenoreje, već se povećava i vjerovatnoća ranog otkrivanja ozbiljnih bolesti, uključujući rak grlića materice. Shodno tome, predložena mjera doprinosi unapređenju reproduktivnog zdravlja žena i jačanju preventivne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje izvori prava Evropske unije, niti potvrđene međunarodne konvencije sa kojima je potrebno usaglasiti ovaj zakon.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 ovog zakona poslije člana 37 trenutno važećeg Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju dodaje se novi član koji osiguranicama sa dijagnostikovanom sekundarnom dismenorejom priznaje pravo na menstrualno odsustvo u trajanju do dva dana mjesečno, kao posebno stanje privremene spriječenosti za rad, uz ljeakarsko uvjerenje koje se obnavlja najkasnije do 31. decembra tekuće godine i dostavlja poslodavcu do 30. januara naredne godine.

Članom 2 ovog zakona u članu 40 stavu 5 trenutno važećeg Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju dodaju se oboljeli od "sekundarne dismenoreje" među već postojećim kategorijama oboljelih koji imaju pravo na naknadu zarade u slučaju privremene spriječenosti za rad, bez obzira na razloge, u iznosu od 100 posto zarade.

Članom 3 je definisano stupanje na snagu ovog zakona.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

S obzirom na to da broj lica na koje se odnosi ovaj Predlog zakona nije veliki, svega 10% ženske svjetske populacije, nisu potrebna značajna sredstva za realizaciju zakona.

VI ODREDBE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Član 40

Naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad određuje se najmanje u visini od 70% od osnova za naknadu.

Visina naknade iz stava 1 ovog člana, koju obezbjeđuje poslodavac iz svojih sredstava, može se kolektivnim ugovorom, u skladu sa ovim zakonom, utvrditi u većem iznosu od iznosa iz stava 1 ovog člana.

Naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad usljed profesionalne bolesti i povrede na radu, osim za posljedice koje su nastupile usljed profesionalne bolesti i povrede na radu, održavanja trudnoće (liječenja prijetjećeg abortusa), kao i dobrovoljnog davanja krvi, tkiva i organa, obezbjeđuje se u visini od 100% od osnova za naknadu.

Naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad u visini od 100% od osnova za naknadu obezbjeđuje se osiguranom licu i zbog liječenja osnovne bolesti i stanja, i to: malignih bolesti, hemofilije, cistične fibroze, epilepsije, mišićne distrofije, cerebralne paralize, paraplegije i kvadriplegije, sistemskih autoimunih bolesti, hronične bubrežne insuficijencije (dijaliza), HIV i karantinskih bolesti i psihoze, kao i usljed njege djeteta oboljelog od malignih bolesti.

Osiguranim licima sa urođenim nedostatkom gornjih ili donjih ekstremiteta, slijepim licima, gluvonijemim licima i licima oboljelim od multiple skleroze naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad u visini od 100% od osnova za naknadu obezbjeđuje se bez obzira po kojem osnovu je utvrđena privremena spriječenost za rad.